

KARTA CHARAKTERYSTYKI

wg rozp. (WE) nr 1907/2006 z dnia 18 grudnia 2006r.

1. IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI/PREPARATU. IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA**IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI/PREPARATU**

NAZWA HANDLOWA	BENZYNA EKSTRAKCYJNA III NISKOAROMATYCZNA
NAZWA WE	Węglowodory C ₆₋₁₁ obrabiane wodorem, odaromatyzowane; Niskowrzęca frakcja naftowa obrabiana wodorem
ZASTOSOWANIE	Rozpuszczalnik / rozcieńczalnik stosowany w przemyśle farb i lakierów, metalowym, gumowym; do produkcji klejów; w pralniach chemicznych i garbarniach; w warsztatach samochodowych do mycia i odłuszczenia; inne.

IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

PRODUCENT	Rafineria Nafty JEDLICZE SA 38-460 Jedlicze, ul. Trzecieckiego 14 Tel.: (48 13) 438 45 11 Fax: (48 13) 438 46 66 e-mail: jedlicze@rnjsa.com.pl www.rnjsa.com.pl
Telefon alarmowy	(0 13) 43 84 200

2. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ**KLASYFIKACJA PRODUKTU**

Zgodnie z obowiązującymi przepisami (*patrz p. 15*) produkt jest zaklasyfikowany jako niebezpieczny dla zdrowia i dla środowiska oraz ze względu na właściwości fizykochemiczne.

SZCZEGÓLNE ZAGROŻENIA**Dla zdrowia / Skutki narażenia**

Produkt szkodliwy i drażniący.

Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia (R65). Działa drażniąco na skórę (R38). Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy (R67).

Wdychanie	Wysokie stężenia par działają słabo drażniąco na błony śluzowe dróg oddechowych; mogą powodować zaburzenia ze strony ośrodkowego układu nerwowego, takie jak bóle i zawroty głowy, senność; bardzo wysokie stężenia par mogą spowodować utratę przytomności.
Kontakt ze skórą	Powoduje wysuszenie, pękanie i łuszczenie się skóry, podrażnienie skóry.
Kontakt z okiem	Wysokie stężenia par powodują podrażnienie błon śluzowych oczu; bezpośredni kontakt z cieczą może spowodować zaczerwienienie, pieczenie, podrażnienie oka.
Połknięcie	Stwarza zagrożenie aspiracji do płuc, może spowodować uszkodzenie płuc.

Dla środowiska

Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym (R50-53).

Fizykochemiczne

Produkt wysoce łatwopalny (F, R11). Pary tworzą z powietrzem mieszaniny wybuchowe.

3. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH

CHARAKTERYSTYKA CHEMICZNA

Złożona mieszanina węglowodorów otrzymywana jako rozpuszczalniki, które są poddawane obróbce wodorem w celu przekształcenia aromatów do naftenów przez uwodornienie katalityczne.

Zawiera: nie więcej niż 0,05 % benzenu [CAS 71-43-2, WE 200-753-7],
nie więcej niż 5 % pozostałych aromatów,
< 5 % n-heksanu [CAS 110-54-3, WE 203-777-6].

IDENTYFIKACJA

Węglowodory C₆₋₁₁ obrabiane wodorem, odaromatyzowane; Niskowrząca frakcja naftowa obrabiana wodorem

Numer CAS 93763-33-8
Numer WE (EINECS) 297-852-0
Numer indeksowy 649-343-00-3

KLASYFIKACJA z uwzględnieniem NOTY H i NOTY P

F, R11
Xn, R65
R67
Xi, R38
N, R50-53

Treść zwrotów R - patrz p.16.

UWAGA: Odnośnie wartości dopuszczalnych stężeń w środowisku pracy - patrz p. 8.

4. PIERWSZA POMOC

ZALECENIA OGÓLNE

Nie prowokować wymiotów i nie podawać niczego doustnie osobie nieprzytomnej. Pokazać kartę charakterystyki lub etykietę/opakowanie wykwalifikowanemu personelowi medycznemu udzielającemu pomocy.

WDYCHANIE

Poszkodowanego usunąć (wyprowadzić/wynieść) z miejsca narażenia na świeże powietrze; zapewnić spokój i ciepło, rozluźnić uciskające części ubrania. Nieprzytomnego ułożyć w pozycji bocznej ustalonej; kontrolować i utrzymywać drożność dróg oddechowych. W przypadku zaburzeń w oddychaniu podawać tlen, w przypadku braku oddechu stosować sztuczne oddychanie.

W przypadku utraty przytomności, zaburzeń oddychania lub utrzymującego się złego samopoczucia natychmiast zapewnić pomoc lekarską.

KONTAKT ZE SKÓRĄ

Natychmiast zdjąć zanieczyszczoną/nasiąkniętą odzież i buty.

Zanieczyszczoną skórę umyć dokładnie wodą z mydłem lub łagodnym detergentem, a następnie spłukać dużą ilością wody. W przypadku wystąpienia i utrzymywania się objawów podrażnienia skonsultować się z lekarzem.

UWAGA: Zanieczyszczoną/nasiąkniętą odzież usunąć w bezpieczne miejsce z dala od źródeł ciepła i źródeł zapłonu.

KONTAKT Z OCZAMI

Zanieczyszczone oczy natychmiast płukać ciągłym strumieniem wody, usunąć szkła kontaktowe (jeśli są) i kontynuować płukanie przez ok. 15 minut. Podczas płukania trzymać powieki szeroko rozwarłe i poruszać gałką oczną. W przypadku wystąpienia i utrzymywania się objawów podrażnienia skonsultować się z lekarzem.

UWAGA: Nie stosować zbyt silnego strumienia wody, aby nie uszkodzić rogówki.

POŁKNIECIE

NIE prowokować wymiotów - niebezpieczeństwo aspiracji do płuc.

W przypadku wystąpienia naturalnych odruchowych wymiotów trzymać poszkodowanego w pozycji nachylonej do przodu. W przypadku wystąpienia duszności podawać tlen do oddychania. Natychmiast zapewnić pomoc medyczną.

WSKAZÓWKI DLA UDZIELAJĄCYCH PIERWSZEJ POMOCY

Osoby udzielające pomocy w obszarze o nieznanym stężeniu par powinny być wyposażone w aparaty oddechowe z niezależnym dopływem powietrza.

WSKAZÓWKI DLA LEKARZA

Leczenie objawowe i wspomagające.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

ŚRODKI GAŚNICZE

Właściwe: dwutlenek węgla, proszek gaśniczy, piana; rozproszone prądy wody lub mgła wodna.

Niewłaściwe ze względów bezpieczeństwa: zwarte prądy wody.

UWAGA: woda może być nieskuteczna - produkt jest nierozpuszczalny w wodzie i lżejszy od wody.

Rozproszone prądy wody mogą być stosowane do chłodzenia pojemników, rozcieńczania wycieków do niepalnych mieszanin, rozpraszania par.

SZCZEGÓLNE ZAGROŻENIA stwarzane przez produkt / produkty spalania / powstające gazy

Ciecz wysoce łatwopalna. Pary cięższe od powietrza, rozprzestrzeniają się przy powierzchni ziemi, gromadzą się w dolnych partiach pomieszczeń i zagłębieniach terenu. Pary tworzą z powietrzem mieszaniny wybuchowe.

Zamknięte pojemniki narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury mogą eksplodować w wyniku wzrostu ciśnienia wewnątrz nich.

W środowisku pożaru powstają tlenki węgla i inne niezidentyfikowane produkty termicznego rozkładu. Unikać wdychania produktów spalania - mogą stwarzać zagrożenie dla zdrowia.

SPRZĘT OCHRONNY DLA OSÓB BIORĄCYCH UDZIAŁ W AKCJI GAŚNICZEJ

Osoby biorące udział w gaszeniu pożaru powinny być przeszkolone, wyposażone w aparaty oddechowe z niezależnym dopływem powietrza oraz pełną odzież ochronną.

DODATKOWE INFORMACJE

Postępować zgodnie z procedurami obowiązującymi przy gaszeniu pożarów chemikaliów.

W przypadku pożaru obejmującego duże ilości produktu, usnąć/ewakuować z obszaru zagrożenia wszystkie osoby postronne. Pożar gasić z bezpiecznej odległości, zza osłon lub przy użyciu bezzałogowych działek. Wezwać ekipy ratownicze.

Zamknięte pojemniki narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury chłodzić rozproszonymi prądami wody z bezpiecznej odległości (groźba wybuchu), o ile to możliwe i **bezpieczne** usunąć je z obszaru zagrożenia. Po usunięciu z obszaru zagrożenia kontynuować zraszanie do momentu całkowitego schłodzenia.

Nie dopuścić do przedostania się ścieków po gaszeniu pożaru do kanalizacji i zbiorników wodnych. Powstałe ścieki i pozostałości po pożarze usuwać zgodnie z obowiązującymi przepisami.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

INDYWIDUALNE ŚRODKI OSTROŻNOŚCI

Ograniczyć dostęp osób postronnych do obszaru awarii do czasu zakończenia odpowiednich operacji oczyszczania. W przypadku dużych wycieków odizolować zagrożony obszar. Dopilnować, aby usuwanie awarii i jej skutków przeprowadzał wyłącznie przeszkolony personel.

Unikać zanieczyszczenia oczu, skóry i ubrania. Nie wdychać par. W przypadku uwolnienia w zamkniętym pomieszczeniu zapewnić jego skuteczną wentylację/wietrzenie.

Przestrzegać zalecanych środków ostrożności, stosować środki ochrony indywidualnej (*patrz p. 7 i p. 8*).

UWAGA: Ciecz wysoce łatwopalna, obszar zagrożony wybuchem; pary cięższe od powietrza, tworzą mieszaniny wybuchowe z powietrzem.

Pary mogą rozprzestrzeniać się wzdłuż podłogi/gruntu do odległych źródeł zapłonu i stwarzać zagrożenie spowodowane cofającym się płomieniem.

Usunąć wszelkie źródła zapłonu - ugasić otwarty ogień, nie palić tytoniu, nie używać narzędzi i urządzeń iskrzących, wyeliminować gorące powierzchnie i inne źródła ciepła. Zastosować środki ostrożności zapobiegające wyładowaniom elektrostatycznym.

Pary rozcieńczać rozproszonymi prądami wody.

ŚRODKI OSTROŻNOŚCI W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA

O ile to możliwe i bezpieczne zlikwidować lub ograniczyć uwalnianie produktu (ograniczyć dopływ cieczy, uszczelnić, uszkodzone opakowanie umieścić w opakowaniu awaryjnym).

Nie dopuścić do przedostania się produktu do studzienek ściekowych, wód i gleby.

Ograniczyć rozprzestrzenianie się rozlewiska przez obwałowanie terenu.

Powiadomić odpowiednie służby bhp, ratownicze i ochrony środowiska oraz organy administracji.

METODY OCZYSZCZANIA/ USUWANIA

Małe ilości uwolnionej cieczy absorbować obojętnym, niepalnym materiałem chłonnym (np. ziemia, piasek, wermikulit), zebrać do zamkniętego, oznakowanego pojemnika na odpady.

Unieszkodliwiać zgodnie z obowiązującymi przepisami (*patrz p. 13*).

Zebrane duże ilości cieczy odpompować.

W razie potrzeby, w celu usunięcia produktu / materiału chłonnego zanieczyszczonego produktem, skorzystać z pomocy wyspecjalizowanych firm trudniących się transportem i likwidacją odpadów.

7. POSTĘPOWANIE Z SUBSTANCJĄ/PREPARATEM I JEJ/JEGO MAGAZYNOWANIE

Podczas stosowania i przechowywania produktu przestrzegać ogólnie obowiązujące przepisy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy (*patrz p. 15*).

POSTĘPOWANIE

Wskazówki dotyczące bezpiecznego postępowania

Zapobiegać tworzeniu stężeń par przekraczających ustalone dopuszczalne wartości narażenia zawodowego. Zapewnić skuteczną wentylację (*patrz także p. 8*).

Unikać bezpośredniego kontaktu z cieczą, unikać zanieczyszczenia oczu. Unikać wdychania par/mgły. Unikać zanieczyszczenia ubrania.

Nie używane pojemniki trzymać szczelnie zamknięte.

Przestrzegać zasad higieny osobistej, stosować odpowiednie środki ochrony indywidualnej (*patrz p. 8*).

Wskazówki dotyczące ochrony przeciwpożarowej i przeciwybuchowej

Zapobiegać tworzeniu palnych/wybuchowych stężeń par w powietrzu.

Wyeliminować źródła zapłonu - nie używać otwartego ognia, nie palić tytoniu, nie używać sprzętu i narzędzi iskrzących; nie używać odzieży z tkanin podatnych na elektryzację. Zastosować środki ostrożności zapobiegające wyładowaniom elektrostatycznym. Stosować mostkowanie i uziemianie zbiorników. Chronić pojemniki przed nagraniem.

W miejscu stosowania i przechowywania zapewnić łatwy dostęp do środków gaśniczych oraz sprzętu ratowniczego (na wypadek pożaru, rozlania, wycieku itp.).

MAGAZYNOWANIE

Wymagania dotyczące pomieszczeń magazynowych i pojemników

Przechowywać w oryginalnych, właściwie oznakowanych pojemnikach odpornych na działanie produktu, w chłodnym, dobrze wentylowanym miejscu.

Produkt można przechowywać w zbiornikach magazynowych zgodnie z obowiązującymi przepisami (*patrz p. 15*).

Wskazówki dotyczące wspólnego magazynowania

Przechowywać z dala od silnych utleniaczy.

Dodatkowe wskazówki dotyczące warunków magazynowania

Przestrzegać przepisów dotyczących magazynowania cieczy łatwopalnych.

Wylimitować źródła ciepła i źródła zapłonu. Nie palić tytoniu. Chronić pojemniki przed bezpośrednim działaniem promieni słonecznych.

UWAGA: Opróżnione, nieoczyszczone pojemniki mogą zawierać pozostałości produktu (ciecz, pary) i mogą stwarzać zagrożenie pożarowe/wybuchowe. Zachować ostrożność. Pojemników nieoczyszczonych nie wolno: ogrzewać, ciąć, wiercić, szlifować, spawać ani wykonywać tych czynności w ich pobliżu.

SPECYFICZNE ZASTOSOWANIA

Patrz p. 1. W celu uzyskania dodatkowych informacji należy skontaktować się z dostawcą.

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ**WARTOŚCI GRANICZNE NARAŻENIA**

(rozp. MPiPS z dnia 29 listopada 2002r., Dz.U. Nr 217, poz. 1833; z 2005r. Dz.U. Nr 212, poz. 1769)

Dla Benzyny ekstrakcyjnej III niskoaromatycznej o nr CAS 93763-33-8 nie zostały ustalone wartości dopuszczalnych stężeń.

Zaleca się kontrolować stężenie głównych składników produktu.

n-Heksan [CAS 110-54-3]

- najwyższe dopuszczalne stężenia NDS: 72 mg/m³; NDSCh: --; NDSP: --
- metody oznaczania w powietrzu PN-Z-04136-3:2003

n-Heptan [CAS 142-82-5]

- najwyższe dopuszczalne stężenia NDS: 1200 mg/m³; NDSCh: 2000 mg/m³; NDSP: --
- metody oznaczania w powietrzu PN-84/Z-04138.02

Benzen [CAS 71-43-2]

- najwyższe dopuszczalne stężenia NDS: 1,6 mg/m³; NDSCh: --; NDSP: --
- metody oznaczania w powietrzu PN-Z-04016-10:2005

Cykloheksan [CAS 110-82-7]

- najwyższe dopuszczalne stężenia NDS: 300 mg/m³; NDSCh: 1000 mg/m³; NDSP: --
- metody oznaczania w powietrzu PN-86/Z-04151.02

Metylocykloheksan [CAS 108-87-2]

- najwyższe dopuszczalne stężenia NDS: 1600 mg/m³; NDSCh: 3000 mg/m³; NDSP: --
- metody oznaczania w powietrzu PN-84/Z-04137.02

DOPUSZCZALNE STĘŻENIE W MATERIALE BIOLOGICZNYM

Nie ustalone.

KONTROLA NARAŻENIA**Wymagania dot. procesu, środków technicznych, ochrony zbiorowej**

Instalacja wentylacyjna i elektryczna w wykonaniu przeciwwybuchowym.

Wentylacja ogólna i/lub miejscowy wyciąg w celu utrzymania stężenia czynnika szkodliwego w powietrzu poniżej ustalonych wartości dopuszczalnych stężeń. Miejscowy wyciąg jest preferowany, ponieważ umożliwia kontrolę emisji u źródła i zapobiega rozprzestrzenianiu się na cały obszar pracy.

Patrz także p. 7.

Środki ochrony indywidualnej

Konieczność zastosowania i dobór odpowiednich środków ochrony indywidualnej powinny uwzględniać rodzaj zagrożenia stwarzanego przez produkt, warunki w miejscu pracy oraz sposób postępowania z produktem. Należy stosować ochrony renomowanych producentów.

Środki ochrony powinny spełniać wymagania określone w normach i przepisach

Ochrona dróg oddechowych

W normalnych warunkach stosowania nie są wymagane. W przypadku niedostatecznej wentylacji stosować zatwierdzony respirator z filtrem typ A.

W przypadku prac w ograniczonej przestrzeni, niedostatecznej zawartości tlenu w powietrzu, dużej niekontrolowanej emisji lub innych okoliczności, kiedy maska z

pochłaniaczem nie dają dostatecznej ochrony stosować aparat oddechowy z niezależnym dopływem powietrza.

Ochrona rąk

Nosić rękawice ochronne nieprzepuszczalne, odporne na działanie produktu (np. neoprenowe).

Wyboru materiału rękawic należy dokonać z uwzględnieniem czasu przebicia, szybkości przenikania i degradacji. Od producenta rękawic należy uzyskać informacje na temat dokładnego czasu przebicia i przestrzegać go.

Zaleca się regularne zmienianie rękawic i natychmiastową ich wymianę, jeśli wystąpią jakiegokolwiek oznaki ich zużycia, uszkodzenia (rozerwania, przedziurawienia) lub zmiany w wyglądzie (kolorze, elastyczności, kształcie).

Ochrona oczu

W przypadku długotrwałego narażenia lub zagrożenia prysnięciem cieczy do oka stosować okulary ochronne w szczelnej obudowie (typu gogle).

Zaleca się wyposażenie miejsca pracy w wodny natrysk do płukania oczu.

Ochrona skóry

Nosić fartuch lub ubranie ochronne z materiałów powlekanych, odpornych na działanie produktu; obuwie ochronne.

ZALECENIA HIGIENICZNE

Unikać zanieczyszczenia oczu i skóry. Unikać wdychania par/mgły. Przestrzegać podstawowych zasad higieny: nie jeść, nie pić, nie palić podczas pracy; każdorazowo po zakończeniu/przerwaniu pracy myć ręce wodą. Nie używać zanieczyszczonej odzieży; zanieczyszczoną odzież natychmiast zdjąć, uprać przed ponownym użyciem. Natychmiast usuwać rozlany produkt.

W celu ochrony narażonej skóry zaleca się stosowanie kremów nawilżających, ale nie należy ich stosować bezpośrednio po kontakcie z produktem.

UWAGA: Zanieczyszczoną/nasiąkniętą odzież usunąć w bezpieczne miejsce z dala od źródeł ciepła i źródeł zapłonu.

KONTROLA NARAŻENIA ŚRODOWISKA

Należy rozważyć zastosowanie środków ostrożności w celu zabezpieczenia terenu wokół zbiorników magazynowych.

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

WŁAŚCIWOŚCI OGÓLNE

Postać	: Ciecz
Barwa	: Bezbarwna
Zapach	: Charakterystyczny

WŁAŚCIWOŚCI ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA BEZPIECZEŃSTWA

Wartość pH	: Nie dotyczy
Temperatura początku wrzenia	: nie niższa niż 70 °C
końca wrzenia	: ok. 120 °C
Temperatura zapłonu	: < 0 °C
Temperatura samozapłonu	: > 250 °C
Właściwości wybuchowe	: Nie dotyczy; pary tworzą mieszaniny wybuchowe z powietrzem
Właściwości utleniające	: Brak
Granice wybuchowości, dolna-górna	: 1,1 – 7,6 % obj.
Prężność par w 40 °C	: ok. 20 kPa
w 50 °C	: ok. 38 kPa
Gęstość w 15 °C	: nie większa niż 0,780 g/cm ³

Gęstość par (powietrze=1)	: > 3
Rozpuszczalność	
w wodzie	: Nie rozpuszcza się
w innych rozpuszczalnikach	: Rozpuszcza się w alkoholach, eterach, węglowodorach, dwusiarczku węgla, czterochlorku węgla, chloroformie.
Współczynnik podziału n-oktanol/woda	: log Kow 2,1 - 6
Lepkość dynamiczna w 40 °C	: ok. 0,37 cP
INNE DANE	
Brak.	

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

STABILNOŚĆ

W normalnych warunkach stosowania i przechowywania (*patrz p. 7*) produkt stabilny. Nie ulega niebezpiecznej polimeryzacji.

WARUNKI, KTÓRYCH NALEŻY UNIKAĆ

Wysokie temperatury, otwarty płomień i inne źródła zapłonu.

CZYNNIKI, KTÓRYCH NALEŻY UNIKAĆ

Silne utleniacze.

NIEBEZPIECZNE PRODUKTY ROZKŁADU

Nie są znane. Produkty spalania/uwalniające się w środowisku pożaru – *patrz p. 5*.

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

INFORMACJE OGÓLNE

Zgodnie z obowiązującymi przepisami (*patrz p. 15*) produkt jest zaklasyfikowany jako szkodliwy i drażniący.

ORGANY NARAŻONE

Ośrodkowy układ nerwowy, drogi oddechowe oczy, skóra.

TOKSYCZNOŚĆ OSTRA

LD ₅₀ droga pokarmowa, szczur	> 5000 mg/kg
LD ₅₀ przez skórę, królik	> 3160 mg/kg
LC ₅₀ inhalacyjne, szczur	> 12 mg/dm ³ /6 h
	> 5,24 mg/dm ³ /4 h

SKUTKI NARAŻENIA OSTREGO

Wdychanie	Wysokie stężenia par/mgły mogą powodować podrażnienie błon śluzowych dróg oddechowych (drapanie w gardle, kaszel), bóle i zawroty głowy, nudności; przy dłuższym narażeniu możliwe duszności, zaburzenia oddychania, zaburzenia ze strony ośrodkowego układu nerwowego, senność, utrata przytomności.
Zanieczyszczenie oczu	Wysokie stężenia par/mgły lub pryśnięcie cieczy do oka mogą powodować podrażnienie błon śluzowych oczu (pieczenie, zaczerwienienie, łzawienie).
Zanieczyszczenie skóry	Powoduje pęknięcie i łuszczenie się skóry na skutek jej wysuszenia i odłuszczenia; przy dłuższym lub częstym kontakcie podrażnienie skóry.
Połknięcie	Mogą wystąpić zaburzenia żołądkowe (nudności, wymioty, bóle brzucha); mogą wystąpić objawy jak w zatruciu inhalacyjnym; możliwe ryzyko aspiracji do płuc i zachłystowego zapalenia płuc.

SKUTKI NARAŻENIA PRZEWLEKŁEGO

Powtarzające się lub długotrwałe narażenie może powodować wysuszenie, pękanie i przewlekłe stany zapalne skóry.

Długotrwałe narażenie na działanie par może powodować zaburzenia ze strony ośrodkowego układu nerwowego.

SPECYFICZNE SKUTKI DLA ZDROWIA

Zawartość składników powodujących specyficzne skutki dla zdrowia w produkcie jest poniżej stężeń granicznych (*patrz p. 3*).

NASILANIE STANÓW CHOROBOWYCH

Brak danych.

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE**INFORMACJE OGÓLNE**

Zgodnie z obowiązującymi przepisami (*patrz p. 15*) produkt jest zaklasyfikowany jako niebezpieczny dla środowiska. Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne; może powodować długą utrzymującą się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.

EKOTOKSYCZNOŚĆ

- skorupiaki	<i>Crangon, crangon</i>	LC ₅₀ /96 h	4,3 mg/dm ³
	<i>Chaetogammarus marinus</i>	LC ₅₀ /96 h	2,6 mg/dm ³

MOBILNOŚĆ

Produkt nierozpuszczalny w wodzie, lżejszy od wody, pływa na jej powierzchni.

Produkt lotny, uwolniony częściowo odparowuje z powierzchni wody lub gleby.

Powietrze Węglowodory będące składnikami produktu ulegają fotodegradacji w reakcji z rodnikami hydroksylowymi.

Woda Węglowodory będące składnikami produktu nie są podatne na hydrolizę w warunkach środowiskowych.

DOPUSZCZALNE ZANIECZYSZCZENIE ŚRODOWISKA

Przestrzegać dopuszczalnych wartości wskaźników zanieczyszczeń środowiska określonych w obowiązujących przepisach (*patrz p. 15*).

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Nasiąknięte ubranie, papiery lub inne organiczne materiały stwarzają zagrożenie pożarowe, powinny być zbierane i usuwane w sposób kontrolowany.

KOD ODPADÓW

07 01 04* Inne rozpuszczalniki organiczne, roztwory z przemywania i ciecze macierzyste.

UWAGA: Ponieważ kod odpadów jest przypisywany w zależności od źródła ich powstania, końcowy użytkownik powinien, uwzględniając specyficzne warunki stosowania produktu, zdefiniować odpad i przypisać właściwy kod, zgodnie z obowiązującymi przepisami (Rozp. Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001r. w sprawie katalogu odpadów, *Dz.U. Nr 112, poz. 1206*).

POSTĘPOWANIE Z ODPADOWYM PRODUKTEM

Nie usuwać do kanalizacji. Nie dopuścić do zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych. Rozważyć możliwość wykorzystania.

Odpadowy produkt należy poddać odzyskowi lub likwidować w uprawnionych spalarniach lub zakładach uzdatniania/unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z obowiązującymi przepisami. (Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach, *tekst jednolity - zał. do obwieszczenia Marszałka Sejmu RP z dnia 1 lutego 2007r., Dz.U. Nr 39, poz. 251*).

POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI OPAKOWANIOWYMI

Odzysk / recykling / likwidację odpadów opakowaniowych przeprowadzać zgodnie z obowiązującymi przepisami (Ustawa z dnia 11 maja 2001r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych, Dz.U. Nr 63, poz. 638, z 2003r. Dz.U. Nr 7, poz. 78; z 2004r. Nr 11, poz. 97 i Dz.U. Nr 96, poz. 959; z 2005r. Dz.U. Nr 175, poz. 1458).

UWAGA: Tylko opakowania całkowicie opróżnione mogą być przeznaczone do recyklingu!

Korzystać z usług firm posiadających odpowiednie uprawnienia.

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

KLASYFIKACJA Produkt jest materiałem niebezpiecznym w rozumieniu krajowych i międzynarodowych przepisów transportowych lądowych (RID, ADR), morskich (IMDG) i powietrznych (ICAO/IATA).

TRANSPORT LĄDOWY (ADR/RID)

Prawidłowa nazwa przewozowa	PRODUKTY NAFTOWE, I.N.O.
Nazwa techniczna	Węglowodory C ₆₋₁₁ obrabiane wodorem, odaromatyzowane
Nr rozpoznawczy materiału	UN 1268
Klasa / Kod klasyfikacyjny	3 / F1
Nr rozpoznawczy zagrożenia	33
Grupa pakowania	II
Nalepka ostrzegawcza	nr 3

TRANSPORT MORSKI (IMDG/IMO)

Prawidłowa nazwa przewozowa	PRODUKTY NAFTOWE, I.N.O.
Nazwa techniczna	Węglowodory C ₆₋₁₁ obrabiane wodorem, odaromatyzowane
Nr rozpoznawczy materiału	UN 1268
Klasa / Dodatkowe zagrożenie	3 / --
Grupa pakowania	II
Nalepka ostrzegawcza	nr 3

TRANSPORT LOTNICZY (ICAO/IATA)

Prawidłowa nazwa przewozowa	PRODUKTY NAFTOWE, I.N.O.
Nazwa techniczna	Węglowodory C ₆₋₁₁ obrabiane wodorem, odaromatyzowane
Nr rozpoznawczy materiału	UN 1268
Klasa / Dodatkowe zagrożenie	3 / --
Grupa pakowania	II
Nalepka ostrzegawcza	nr 3

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH**KLASYFIKACJA PRODUKTU**

Produkt jest zaklasyfikowany jako niebezpieczny dla zdrowia i dla środowiska oraz ze względu na właściwości fizykochemiczne.

OZNAKOWANIE OPAKOWAŃ

Znaki ostrzegawcze:

(F) PRODUKT WYSOCE ŁATWOPALNY

(Xn) PRODUKT SZKODLIWY

(N) PRODUKT NIEBEZPIECZNY DLA ŚRODOWISKA

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia (R):

- R11** Produkt wysoce łatwopalny.
R38 Działa drażniąco na skórę.
R65 Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia.
R67 Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy.
R50/53 Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.

Zwroty określające warunki bezpiecznego stosowania (S):

- S9** Przechowywać pojemnik w miejscu dobrze wentylowanym
S16 Nie przechowywać w pobliżu źródeł zapłonu - nie palić tytoniu.
S29 Nie wprowadzać do kanalizacji
S33 Zastosować środki ostrożności zapobiegające wylądowaniom elektrostatycznym
S36/37 Nosić odpowiednią odzież ochronną i odpowiednie rękawice ochronne.
S61 Unikać zrzutów do środowiska. Postępować zgodnie z instrukcją lub kartą charakterystyki.
S62 W razie połknięcia nie wywoływać wymiotów: niezwłocznie zasięgnąć porady lekarza i pokazać opakowanie lub etykietę

Składnik niebezpieczny: Węglowodory C₆₋₁₁ obrabiane wodorem, odaromatyzowane

Dodatkowe oznakowanie

Numer WE: 297-852-0 Oznakowanie WE

OBOWIĄZUJĄCE PRZEPISY

Patrz także p. 13.

Ustawa z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz.U. z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 100, poz. 1085, Nr 123, poz. 1350 i Nr 125, poz. 1367; z 2002 r. Nr 135, poz. 1145 i Nr 142, poz. 1187; z 2003 r. Nr 189, poz. 1852; z 2004 r. Nr 11, poz. 94, Nr 96, poz. 959 i Nr 121, poz. 1263; z 2005 r. Nr 179 poz. 1485; z 2006r. Dz.U. Nr 171, poz. 1225)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2005 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz.U. z 2005 r. Nr 201, poz. 1674)

Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (*sprostowanie Dz.U. L 136 z 29.5.2007*)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U. Nr 171, poz. 1666; z 2004r. Dz.U. Nr 243, poz. 2440; z 2007r. Dz.U. Nr 174, poz. 1222)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz.U. Nr 173, poz. 1679; z 2004r. Dz.U. Nr 260, poz. 2595)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 marca 2003r. w sprawie sposobu oznakowania miejsc, rurociągów oraz pojemników i zbiorników służących do przechowywania lub zawierających substancje niebezpieczne lub preparaty niebezpieczne (Dz.U. Nr 61, poz. 552)

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. Nr 217, poz. 1833; z 2005r. Dz.U. Nr 212, poz. 1769; z 2007r. Dz.U. Nr 161, poz. 1142)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2005r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. Nr 73, poz. 645; z 2007r. Dz.U. Nr 241, poz. 1772)

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz.U. Nr 259, poz. 2173)

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 18 września 2001r. w sprawie warunków technicznych DT, jakim powinny odpowiadać zbiorniki bezciśnieniowe i niskociśnieniowe przeznaczone do magazynowania materiałów ciekłych zapalnych (Dz.U. Nr 113, poz. 1211)

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 2004r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudniania przy niektórych z tych prac (Dz.U. Nr 200, poz. 2047; z 2005r. Dz.U. Nr 136, poz. 1145; z 2006r. Dz.U. Nr 107, poz. 724)

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 września 1996r. w sprawie wykazu prac wzbronionych kobietom (Dz.U. Nr 114, poz. 545; z 2002r. Dz.U. Nr 127, poz. 1092)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktyki opieki zdrowotnej oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie Pracy (Dz.U. Nr 69, poz. 332; z 1997r. Dz.U. Nr 60, poz.375; z 1998r. Dz.U. Nr 159, poz.1057; z 2001r. Dz.U. Nr 37, poz. 451, Nr 128, poz, 1405)

Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 maja 2003r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników zatrudnionych na stanowiskach pracy, na których może wystąpić atmosfera wybuchowa (Dz.U. Nr 107, poz. 1004; z 2006r. Dz.U. Nr 121, poz. 836)

Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (zał. do Obwieszczenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 lipca 2002r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie przeciwpożarowej Dz.U. Nr 147, poz. 1229; z 2003r. Dz.U. Nr 52, poz. 452; z 2004r. Dz.U. Nr 96, poz. 959; z 2005r. Dz.U. Nr 100, poz. 835 i 836; z 2006r. Dz.U. Nr 191, poz. 1410; z 2007r. Dz.U. Nr 69, poz.590)

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. Nr 80, poz. 563)

Ustawa z dnia 31 marca 2004r. o przewozie koleją towarów niebezpiecznych (Dz.U. Nr 97, poz. 962; z 2005r. Dz.U. Nr 141, poz. 1184; z 2006r. Dz.U. Nr 249, poz. 1834)

Regulamin dla Międzynarodowego Przewozu Kolejami Towarów Niebezpiecznych RID (01.01.2007).

Ustawa z dnia 28 października 2002r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz.U. Nr 199, poz. 1671; z 2004r. Dz.U. Nr 96, poz. 959, Dz.U. Nr 97, poz. 962 i Dz.U. Nr 173, poz. 1808; z 2005r. Dz.U. Nr 90, poz. 757 i Dz.U. Nr 141, poz. 1184; z 2006r. Dz.U. Nr 249, poz. 1834)

Umowa Europejska dotycząca Międzynarodowego Przewozu Drogowego Towarów Niebezpiecznych ADR (Dz.U. Nr 99, poz. 667 z 2007r.)

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (tekst jednolity zał. do obwieszczenia MGPiPS z dnia 28 sierpnia 2003r., Dz.U. Nr 169, poz. 1650; z 2007r. Dz.U. Nr 49, poz. 330)

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. Nr 137, poz. 984)

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 grudnia 2002r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. Nr 1, poz. 12 z 2003r.)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2007r. w sprawie kart charakterystyki (Dz.U. Nr 215, poz. 1588)

16. INNE INFORMACJE

Treść zwrotów R wymienionych w p. 3

R11 Produkt wysoce łatwopalny

R38 Działa drażniąco na skórę

R50 Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne

R53 Może powodować długotrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym

R65 Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia

R67 Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy

Karta charakterystyki opracowana na podstawie składu, danych charakteryzujących produkt uzupełnionych danymi literaturowymi oraz aktualnie obowiązujących przepisów.

ESIS – European Chemical Substances Information System (European Chemicals Bureau)

Report no 01/53 – Classification and Labelling of Petroleum Substances According to EU Dangerous Substance Directive (CONCAWE Recomm., August 2001)

Report no 01/54 – Environmental Classification of Petroleum Substances - Summary Data and Rationale (CONCAWE Petroleum Products Ecology Group, 2001)

Karta charakterystyki nie jest świadectwem jakości produktu. Dane zawarte w Karcie należy traktować wyłącznie jako pomoc dla bezpiecznego postępowania w transporcie, dystrybucji, stosowaniu i przechowywaniu. Osoby pracujące z tym produktem powinny zostać poinformowane o zagrożeniach i zalecanych środkach ostrożności. Informacje zawarte w Karcie dotyczą wyłącznie wymienionego produktu i jego określonych zastosowań. Mogą one nie być aktualne lub wystarczające dla tego materiału użytego w połączeniu z innymi materiałami lub w innych zastosowaniach, niż wymienione w karcie.

Użytkownik produktu jest zobowiązany do przestrzegania wszystkich obowiązujących norm i przepisów, a także ponosi odpowiedzialność wynikającą z niewłaściwego wykorzystania informacji zawartych w Karcie lub niezgodnego z przeznaczeniem zastosowania produktu.

W przypadku szczególnych zastosowań należy dokonać oceny narażenia i opracować odpowiednie zasady postępowania, programy szkoleniowe zapewniające bezpieczeństwo pracy.